

Is Nederland medaillemoe?

4 augustus 2016 // Mulier Instituut // Door: David Romijn

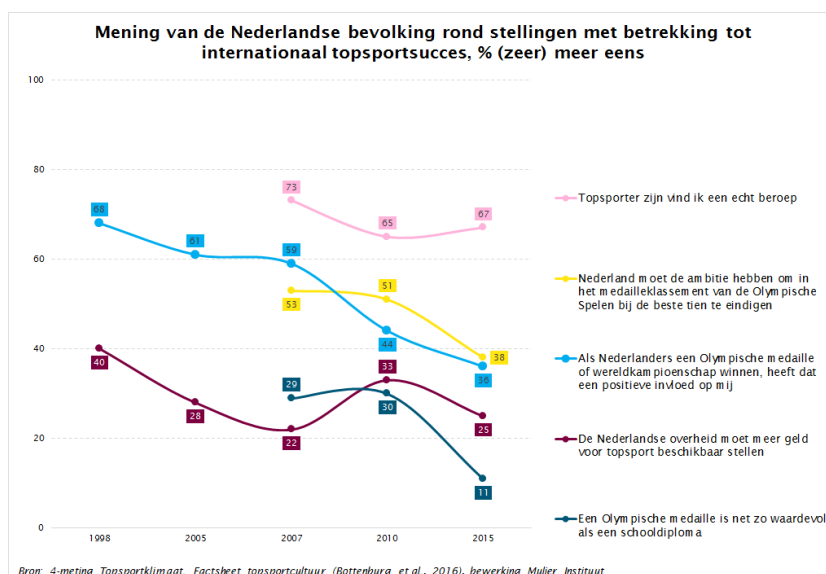
Ranomi Kromowijoko met haar gouden olympische medaille in London 2012. Foto: Flickr (CC) / Rory.

Nederland beleefde tijdens de Olympische winterspelen in Sotchi haar absolute sportieve hoogtepunt. De vijfde plaats op de medaillespiegel was de hoogste ooit. Daarmee eindigde ons land nog voor gerenommeerde wintersportnaties als Duitsland (6e), Zwitserland (7e) en Oostenrijk (9e). De Nederlandse equipe voldeed daarmee glansrijk aan de top-10 ambitie die sinds 2010 geformuleerd is door **NOC*NSF**. Ondanks het feit dat Nederland slechts één keer eerder in de top-10 eindigde op de zomerspelen (Sydney 2000; 8e), scheidt dat toch verwachtingen nu Rio voor de deur staat.

De hoge verwachtingen voor Rio 2016 worden gevoerd door de voorspelling van **Gracenote** (voorheen Infostrada) dat het voor Nederland de meest succesvolle Spelen ooit kunnen worden met 28 medailles. Overigens zou dit record volgens de onderzoekers niet voldoende zijn voor een plek bij de beste tien (13e).

Positieve invloed van olympische medaille

Voor de ambities van **TeamNL** zou dat jammer zijn, maar voor de Nederlandse bevolking is dat wellicht minder problematisch. Nederlanders lijken namelijk steeds minder om nationale topsportprestaties te geven, zo blijkt uit de laatste topsportklimaatmeting*. In 1998 gaf nog 68 procent van de bevolking aan dat een Olympische medaille of wereldkampioenschap een positieve invloed op hen had. Dat was vorig jaar nog slechts 36 procent.

Waardering topsportsucces

Niet alleen de invloed van Nederlandse medailles op het persoonlijk welbevinden neemt af, vier van de vijf indicatoren wijzen op een vorm van medaillemoeheid onder de Nederlandse bevolking (figuur). Zo nam de steun voor de top-10 ambitie af, wordt door minder mensen een overheidsinvestering in topsport verwacht en vindt nog een kleiner deel van de bevolking een Olympische medaille meer waard dan een schooldiploma. Tegelijk vindt een groot gedeelte van de bevolking wel nog steeds dat 'topsporter' een echt beroep is.

Is Nederland door het succes en de toegenomen media-aandacht inderdaad een beetje medaillemoe? Of verliest de individuele medaille zijn glans wanneer de hele ploeg schittert? Hoe dan ook, onder de Nederlandse bevolking lijkt de afgelopen jaren een zekere vorm van medaille-inflatie op te treden. Immers, de waardering van topsportsucces en de invloed van een Nederlandse medaille op persoonlijk welbevinden was niet eerder zo laag als nu. Het is de vraag of een eventuele recordoogst in Rio de behoefte aan succes weer aanwakkert of dat we straks alleen nog klappen voor goud.

**Sinds 1998 werden verschillende facetten van deze vraag gesteld in de terugkerende topsportklimaatmeting. De gepresenteerde uitkomsten zijn afkomstig uit [Factsheet Topsportcultuur](#) (Bottenburg et al., 2016), onderdeel van de 5e meting Topsportklimaat, uitgevoerd door de Universiteit Utrecht in samenwerking met het Mulier Instituut in opdracht van NOC*NSF.*

Foto: Flickr (CC) / Rory